

10.10.2025

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

HE 95/2025 VP

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI ALKOHOLI- JA ALKOHOLIJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN 4 §:N JA LIITTEEN MUUTTAMISESTA

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoaiheeseen liittyen ja lausuu seuraavaa:

Lausuttavana oleva esitys koskee viinin ja muiden käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien valmisteveron korottamista keskimäärin noin yhdeksällä prosentilla. Lisäksi esitys sisältää ehdotuksen siitä, että alkoholi- ja alkoholijuomavero sidottaisiin kaikkien juomaryhmien osalta pysyvästi yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin toteutuneisiin muutoksiin

Kaupan liiton korostaa, että Suomen alkoholiverotus on jo nykyisellään EU-alueen korkeinta. Alkoholituotteisiin kohdistuvat toistuvat veronkorotukset kasvattavat hintaeroa Suomen ja Viron välillä lisäten verottoman matkustajatuonnin houkuttelevuutta. Matkustajatuonnin lisääntyminen vähentää verotuloja Suomessa.

Hallituksen esityksen mukaan alkoholiveron korotus kohdistuisi erityisen ns. väliportaan tuotteisiin, kuten siidereihin ja mietoihin viineihin. Korotuksen kohdistaminen esitetyn mukaisesti ei ohjaa kuluttajia miedomprien juomien suuntaan.

Veron sitominen indeksiin ei ota huomioon naapurimaiden verotasoja

Indeksiin sidottu alkoholiverotus ei ota huomioon naapurimaiden alkoholiverotasoja ja voi johtaa yllättävään ja jyrkkään verottoman matkustajatuonnin lisääntymiseen.

Indeksiin sitomisen myötä Verohallinto viranomaispäätöksellään nostaisi alkoholi-verotuksen piirissä olevien tuotteiden verotasoja. Esitys mahdollistaa kuitenkin myös sen, että veron tasosta voidaan päättää poliittisesti lainsäädäntöprosessissa. Näin toteutettuna veromuutos vietäisiin alkoholiverolain liitteen verotaulukkoon, kun muuten se olisi Verohallinnon päätöksessä.

Esitetyn myötä päädyttäisiin tilanteeseen, jossa alkoholi- ja alkoholijuomaverolain mukaisten verovelvollisten, eli käytännössä alkoholituotteiden myyjien olisi hyvin

hankala pysyy perässä siitä, mikä on voimassa olevan veron määrä kullekin tuotteelle ja mistä se kunakin vuonna löytyy. Kaupan liitto huomauttaa, että tilanne olisi kaupoille ja muille alkoholituotteita myyville yrityksille kestämaton. Alkoholiveron tulisi olla oma-aloitteisena verona mahdollisimman johdonmukaista, yksinkertaista ja ennakoitavaa.

Lisäksi vuosittain indeksin mukaan vaihtuvien ja hankalasti löydettävissä olevien verojen lisääminen yritysten järjestelmiin olisi käsityötä, jota ei ole mahdollista automatisoida ja josta aiheutuu vuosittaisia järjestelmien päivittämiseen liittyviä kustannuksia.

Kaupan liiton esitykset

Kaupan liitto esittää, että hallituksen esitys alkoholi- ja alkoholijuomaveron korotuksesta ja indeksiin sitomisesta palautetaan valmisteluun, jossa korotuksen tasoa tarkastellaan uudelleen ja veron indeksiin sitomisesta luovutaan.

Jos alkoholiveroa päätetään jatkossa korottaa vuosittain, Kaupan liitto pitää indeksin sitomisen sijasta parempana vaihtoehtona alkoholiveron korottamista laintasoisesti eduskunnan päätöksellä esim. jaksottamalla korotus useammalle vuodelle. Näin pystytään joustavammin reagoimaan matkustajatuonnin kasvuun. Lisäksi Kaupan liitto esittää, että veronkorotuksissa korostuisivat erityisesti alkoholipitoisuudeltaan väkevät juomat.

Kunnioittavasti

KAUPAN LIITTO

Kari Luoto
toimitusjohtaja

Toni Jääskeläinen
johtava asiantuntija